

ACC. N:R M. 15016: 1-35.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Bernt Jonsson, Glimåkra*
Härad: *Ögönge* Berättare: " " "
Socken: *Glimåkra* Berättarens yrke: *Lutikare*
Uppteckningsår: *1958* Född år *1894* i *Glimåkra*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Boskapskötsel. s. 1-35.

N. M. 60

3/2-59

Barkapskättens sågellista 60.
Om ni går ut från ett hemman 7/16 mantal
Barkapsmilket sålades från Barkapsgården
år 1898. med en ytgrund om 74.8 hektar
därav 11.6 hektar åker resten skog och äng.
Vi skola hålla oss vid tiden omkring 1900.
Där fäddes på cirka 850 kor & par hästar
244 vinn samt några ungdjur.

Bliv skörden låg, reglerades detta
genom att antingen slakta något
stjur eller sälja. På bond- & Tällev brukades
alltid att gänta vinn slaktställen ett nät
barkaps på hästen stae på gyl jär
att använda i husbället, så det på ett
säkert jordbruk järatam förparne
och deras hustrur förre på det mesta
& drängar och två pigor. Och så det
inte på några vägar slakt skördet med

NM 60

1.

lyur utav att råpa eller säga för mark-
nadens.

Innan skuldsifftet var det väl inte den
stora mängden av mjölk det gällde då
användningsmöjligheterna vara små,
därmed kvaliteten då stället blev användt
i hemmet till ost, smör och sur mjölk.
Men efter skuldsifftet då begra komna
igång blev det stören efterfrågan
för alla orter här i området och då blev
det också en viss omvägning av
jordbruket i dessa trakter, så även
kattprodukttionen härifrån.

Men bakapren var ju ändå en
vara som kunde användas i stora mängder
även innan den nya tiden och gäddel
var en nödvändighet i dessa
trakter med denna några gårdar som
här fanns.

Betesplattan var i regel uppdelad
i olika hagor, Bohagen som i regel
var ett skogsparti med både barr
och lönskag sank och säg mark
Häst hagen, som var bestat av
lönskag och halv hagen säg för
det mesta närmast gården och var
ett mindre gränsmullt stycke med
stängsel av trä eller sten runt
om liden. De och häst hagen,
I dessa hagor fick de djuren sträva
fritt omkring och söka sin föda
så gott de kunde, tills gräs och lö-
nskörden var över i ångar och backar.
De släpptes djuren gemensamt på
dessa plattor och det inträffade i slutet
av augusti eller början på September,
där de samgode betesmarkerna utgräddes

i dessa trakter har jag inte yttre mig
mer har inte varit till på 1900-talet.
Träderna har inte varit närlie i dessa
trakter.

En hage är en helt avstängd
plats, den kan vara stor på flera
tunnland, men den kan vara liten
på endast några kvadratmeter.
Om vi säger en liten plats som för
fjärstämman står liksom hålls för sin
plats och där finns stängd omkring
så blir det bishagen. Kålhagen,
Frukt hagen, blomstrehagen och bär-
hagen samt för Hundehagen - inte
att färglämna. Inga eller löväng ~~ser~~
när ett naturligt namn i dessa trakter
Inga är en plats där gräst slås till
foder och löväng är en islanplats

står även löst användt, där det står
stora gamla träd av björk, lind, aspen
och ask, dessa gamla träd beskattades
någon år för sina grenar i olika band
i skärvar och stakades till papper åt
får och gettar ty gettar följde det gott om
i dessa trakter omkring 1900 och några år senare
även samma kunde i nödfall få använda
papper. Dessa stora gamla träd nämnde
i dessa trakter för kammetstubbarna och
bleva utvisade till storpårens skrubbar
med står sådant var mycket i sam-
braktet. Dessa ängars stora växter var
ganska mycket likt som hagarna men
för och komma in i så små gettridder
som hagarna. Men låga för det mesta
mellan åkarna.
Som redan nämnt, på en äng idag.

gränt med lite innare djuren
läggs där. Dessa ängar rishämtades
någon när, det vill säga att pigarna
och tjurarhustarna rövade väsk
allt ris som samlats under vintern
och lades i säg i någor stenkämmor
eller redades upp.

Sågar odling av dessa ängar för-
kom inte då de dels iada för stenkämmor
eller för sankar. Jordens förtäring och
rishämtning förkom i dessa trakter
ända bort på 1910 a 15 talet.

Gårdar fick dessa ängar inte utan
det djuren betade som mest den
tiden de betade där, utan någon
gärings^{stäm} skänk kunde sträs ut över
ängar. Vi har talat om ängar och
sagar men vi hade kanske nämnt

odret lyckas eller lyckas. På 1800 Talets
rätta sätt brukade baktunge iitonen
och Tarpars medja en liten slät äppan
platta i skogen bupa jordbr i omni
hagar och rätta en potatis i varje hæg
och dessa omni jordbritar kallade de för
lyckas. Tiderna omni litat kan man
än i dag se en och som varit.

Om en baktunge iitonen fick lov
att rätta en skäppa (28 och 29 liter) potatis
för handbr, adl och jord så var
arevret två mandagsverk för
sitta för 1870 Talet.

Det huggning av träden bekändes inte
i ängarna, så djur brättningen i nantiga
fall. var så star i förhållanden till brätt
så att de åt upp alla spåda och till
bräd och barkar som de nådde till

Inhägnaden kring ängarna nära järn-
det mesta av två ~~ställen~~ så kallade
gämgårdar med staurer av en samt
vägar och så av en och (gårdssten) eller
stavarna av betydelse eller gran.
Men i denna byggnad som och finns
en användlig mark av gårdsgrändar av
stäm i två rader (stubbgrändgrändar)
Och här kan nämnas att då Barngårds-
gården delades 1898 så fick byggnad en
sträcka på 3234 alnar längst tillordnad
som vägggrändar att hålla och med
kartan ut visar skulle och sedan de
finns vägggrändar av stäm till
största del. Detta är utdrag av lant-
mätarens protokoll 1898. Även så de de-
delar nämnda namnen på åkrar och ängar.
Så att omkring 700 och hästhagar var

Stängsel nu står allra frä så att djuren
kan dricka sig själva utan märkbart
tillsyn. Detta skogsstuga användes ända
fram till 1920 och då det pågick
ändras till heta för brädd åker och
har nu så gott som helt upphört för 1950-talet
och är som ägda jordbruks i denna
trakt ^{upphörde} har jag inte yttra mig om.
Djuren. Då Torpare eller småbönder
skulle bära eller sälja sina djur drag de
sig helst upp mot smålandsgränsen
som små väderbråga har räknades
alltid till de djur som kunde klara sig
för varje kast, och kastningen blev
ju heller inte så stor, men nyöppen
brukade vara ganska fet. Vad ras
de tillhörde har jag inte yttra mig
om, Men för handtälten omkring 1900

och Tidens dämning var den närblom-
 ram med gula strimmor ganska vanlig, och vad
 jag har jäst skulle det vara Smålands
 och Götlandsrann: yersyke.

Omkring 1903 & 1904 inköpta Gunn
 Ståregård i Glimåkra en äkta tjur av
 Nyreskierrann och denna övertagi av
 Gjalmar Jansson och yans skilman när
 de något år senare köpta Ståregård.

Orsakerna var väl till stor del den
 att eftergåvan på nyfalk, små, ostark
 kött blev större allt eftersom flera
 arbetare fingo specialättning i stor
 bergsm. Tjurens namn tillkom för det
 mesta på deras utseende temperament
 och tycke. Sten nägre av de vanliga
 namnen. Stjärna, grimma, braka,
 blaska, rulla, Laga, Gara, Blinda och Rana.

Mylkningen

Då kor var nykalvad, mjölkades
kor 3 gånger om dagen antingen det
var sommar eller vinter, morgon, middag
och sent på kvällen, annars mjölkades
kor endast mornan och kvällen till de
lägsta sina då de mjölkades endast
en gång för att sedan sluta öpp. helt
en tid före kalvningen. Dessa tidra
varierade ganska mycket på olika ställen
i en del fall mjölkades kor även till
de skulle kalva.

Antingen det var inne eller utomjölki-
ning satt den mjölkande på en 3 eller 4
cent pall. Med stävan eller spannen
partklämd mellan bröstna och huvudet
mot gummisen på kor. Stävan var
en spann av trä, med en stävan

15 & 20 cm längre än de andra vilket
utgörde huvudsak att hålla i mjölkningarna
var hasten och pigornas arbete, som
indast i undantagsfall gick på manns-
lath. En del dyr vara svåra att mjölka,
hårdmjölkade och som det sade att
de hållde mjölken. En del därmed
så lätta att mjölka att man kunde
knappast vara vid sprenarna.

Innan det skapades någon rektur
på hären år 1900 talit, hållde
händerna själva sig med egna tjurar
och tagade spränggift ut som som
kamma dit med bar, angiften räknas
med en brava och älsä ett konstant
dagsverk. Men spränggiftet för
den insäpta tjuren var indast bantant
estalning. Men denna tjur var i

de flesta fallen för stor för försörjning
och inälvändernas inälvor

Ortäckningen skedde vid olika till-
fällen på året. På våren bestämde
tid för kalningen kunde inte
bestämmas. Men Mani Gunnar i
Bararp brukade säga så här, med
januari började vi året, men i februari
började kalna i Bararp att kalna
och i mars började våra släktingar
att jamna så skeddde stämning något
för varje månad på året.

Något särskilt gäddintet kan för
att kan skulle bli med kalna.

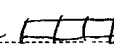
På kalven föddes brukade det att
lägga kalven till kan för att sticka
in ner och färd. Och Tran var den att
kan skulle lättas alla med efterhärden

Indar släpptes kalvar i en (bätte) av
halkning i en kårna av gåsmit, en
inbägnad av träder spikade på stälpar
till en meters höjd.

När barn mjölkats, källors mjölken i
en skål och av kalven inte vill dricka
stack i en hand ner i mjölken då hörs
kalven säga på fingrarna och fick mjölk
acksa och lärde på detta sätt att dricka.
Det är endast i enstaka fall då kalven
fått sin modren.

Fäls är den det första året släppt
är det kniga tills han kalvat då han
blir ka.

Fäls. Om vi vilja av kvar vid skel
skiftet 1900 och några år in på 1900 talet så
kan vi skilja på tarparns, smilbarkarn
och landens gås på det sättet varierar

ganska mycket, om vi börja med
 Tjuparum så stada dessa bar i märksten
 murade källare utan minsta ljus utvändigt
 stjärnarna öppnades, och stada de i kalla
 uthus med ganska litet ljus. I ena ändan stada
 hundna vid väggen med blått och
 lönnt och utspredes i trähalsar
 inredning som i uter och gult. andast
 gorden. I småbrukarum fäktas bar det
 bäst bli lite maderar där stada de
 hundna vid källare av trä, med
 järnlänk och blått, med rymskylte av
 en medställda vägg mellan äggen
 men jordguller. Flöt bar även källare
 i en spilla. Och källare brukade sitta
 ut par små fäktar med glas.
 Så hamna vi till bordskåp med en fald
 bar där stada korna i två rader med hundna

mat varandra utan pådränging, och krullor
 av trä med ham över så att barna inte
 kunde tränga upp i krullornas smutor
 med händer och klän och så jingade de
 ändras från hären.

På dessa gårdar låg lag för det mesta
 stallet för hästarna i en annan byggnad
 och i denna var hachtblagan också
 bestagna så här jingade här hachtblan
 Trörs över gården till korren
 Men på högar av 1900 talit härjade
 handerna pådra barna med halmen
 och barn och de härjade pådr barnen
 med pådränging komna till en värdstuga
 men i taget och har smittbrukarna fått att
 med hachtblan ännu ett 10 tal är dramlar
 Där barna stada och låga kallades
 bis, (men halmen kallades också bis
 för gämska)

Idå var det jussenämnan i församlingen
i gardsgalvet eller också låg det i Trä-
stuck i ändan av hären så att själva
liggplattan låg något högre än
galvet bakom dyret. Luckan eller
därren ut till gårdstuckan näm-
des för näkullsdärren och gådsel-
stuckan för näkuller. Här var där
hört kastades var var häbragen.
Häskulle eller hästänge som alltid
över i nivå ställ som sadlagård, med
en lucka i stängets galv där hört kastades
ut i stall och fähus. Därutöver som för-
bätte - halv bätte och ihland är en häms-
mat. Från fähuset var en däre ut till
ladan där halmen förvarades.
Då spursen stada lundna med häms-
mat näggen, eller innan sachte bredt

kan till användning, godrades djuren
genom att gå in i hämn till djuret
såga beständ till kan man inte säga
mer i slutet av 1800 och hägan på 1900
Tallet hägrade den nya farmen av fader
hard användas i denna trakt.

Orsaken var väl mest den att utpöding
allt mer och mer ^{ömsgilt} från hacheln till palm
och utpödingen blev betydligt lättare,
än så trähagar användes.

Träslavarna var mycket vanlig omkring
1900, men vidgrypet var färre med
beraande på, att det fanns god tillgång
på basten av lind vilka var
mycket starka. Illanen var en gammal
an skan byggd så nära stammen att
det blev en kula på en ändare, grunden
skaldes, lägses som ett U och Tackack.

klavorn bestod av en smal brädbit
med hål vid båda ändar så att genom
kluften trädde genom det ena hålet
och kulan på ändan hindrades den
jäm att gå igång, i andra ändan
gärdes hålet utlångt och smalare
utåt, så sådd ut litet i båda riktningar
på strax intill ändan av klavorn
så att den gick in uti det utlångta
hållet så var den lätt att jämsiga
i grann. järnklav användes till en
del redan på början av 1900 talet
den hade en liknande konstruktion
den var böjd i öglan i öglan, den var
öglan var blivit öppen så att man kunde
spänna den i hålet på klavorn.
Den middels till en härjedan av smederna
i samhället, men blev så småningom

en Smältändstake industri, med och utan
korsbälla och sålde i på marknaden och
av dem som äkte omkring med häckskott
på lundsvägar, tillverkningarna
Dillberg.

Till trä användes sågspån samt
grän vid såget, samt massa och trären
trären såtades och sålades på skott.
Gödsel användes ut i de flesta fallen
 varje dag men för kalv och min-
skottar undant om värna.

Spord och grip av trä (träslag bok)
användes samt sågspån av björk
Spord och grip av trä användes
gamla mycket så samt som på
bågar av 1900-talet och kvistar
av björk användes en del än i dag
1959.

Oskar har inte använts i dessa
trakter på 1900 talet. Lärarnot har
har använts som dragare såväl två
som enstaka ända bort på 20a 30 talet
i utvallda fall.

Tjuren stad bunden i jäknet har
har na.

Halvornas omdelning kallades kättar
och var omdelad med bräder spikade
på stälpar till en meters höjd i en
kärna av fjäder.

▼ utpödring skedd i mest tillda ribbar
(härberplän fackret lades, det kunde vara 2 a 3
stycken halvorn i varje kätte

I många fall kadda även färren
in kätte i jäknet. Vallhund har inte
förekommit i dessa trakter då alla högar
och betesplattor varit inspagnade.

Och som arbetad i fähuset har jag mig
intat arbetet.

Träl och redskap.

Spannar av trä, blyggr och skaffar likadana
av trä samt spade grepp och svart.

Jägar det der obligatoriska packelur
bistare eller maskiner

i en ränn så man kunde spjälka ^{handtag} ^{drumma gick} till med
foten men man kan desorra ^{parten} ^{fat} att kniva
part med något ärtan och ett handtag i ävra

ändan så man fick spära med det med
händen. Ett ^{handtag} som var ganska

vanligt var hakskniven detta

användes till att dela potatis och ravar
med men användes ännu vid tillagning

av bary (pölsa) i hemmen haksjötta.

Fadersäd eller gröpe järnarades i stora
bistare av trä med lock.

De plattar där de och småskaliga (älter)
färvaradets samt agnar kallade för
agn och älter höddar setas ut i liten
avskild fyrkant i ladans utdelens inre lagor.
Dina agnar och älter användes till att
utpadda linnsivornas med, agnar och älter
någon gång, geigen och i blandade med
vatten eller släckvatten och tvättvatten
fjärn bäst det som svinens mat.
Den 1 januari var släppdag för fjuren
såniska paddret räcker så länge.
I Torpen var det kurburne och i
handgårdarna var det pigorna som
finga sköta om jäkresturornas utav i
nyttast svåra fall stå de vanliga
finga taga hand om barna.
Råg, korn och kaurakorn skars
till hachelse cirka 3 och 4 em långa liter

till både kor och hästar till in på
början av 1900 talet. Så som det ängsliga
2 gånger om dagen (Lämris, Gung samt
nåna var nödpoder) 4 gånger om dagen
var det vanliga att utpödra, 6-7 gånger
gånge med kackeler eller renare kaln
9-10 ringa djuren gå ut till brunn
att dricka så till utpödring, 1-2 gå
extermedagen vatten och kaln och
7-8 gånger knäcker till vattfödring
någon luttänkel given sam inte
utan något så när lika för näring
I öfriga ingick både aqua hämial
kackeler och gräse men har tillan
annändts i dessa trakter.
Utpödringen ändrades inte närbyvä
eller yttre bestämning, däremot så de
halvst brukades att ge dem något bättre
poder.

Städade användes 1917-1918 tyng och
purrgräs var användes till djuren.
Som redan nämnts nätt nader tyng
I gånger om dagen 9-10 pm 3-4 om läde
junga gå ut att dricka ur en utgådd
trädstam hur kallt det än var och
natt ut pinnades direkt ur brunnen
efter hand som tyng drucka.
Fanns det annan tillgång på vatten
junga gå ut att dricka.
Junga sammaläppta som i dessa
byggdes.
Som redan nämnts nader tyng
deri obliqvariska lager för släppning
av djuren, det blev en lättnad för
både pigor och drängar.
Ja längre tillbak på 1800 talet har
man någ härta tal, om både till
skatt och gläder.

mer omfattning och tid kan jag inlämna
min berättelse om djuren blanda sig så
vårdades det i sadugården med stypat
sträck, (en prövning till hörande släktet
"Umbelli" prae). Djuren släpptas i sina
alligatarenska hagor, och de som vara
kraftiga nog att hoppa och hålla gärd
dåta mer många vårdade inte av
en näst lämpat.

I dessa hagor brukade den mistas till
ängarna vara slagna och starkt inbryt
mer det brukade i juncos och på hagor
där de kunde valla om. Och så hade
då de släpptas i ängarna att de
släpptas i någon, ägarne mest
gården.

Ägare märkning försam inte i
dessa trakter där och en hörde sitt
område.

Den största och lugnaste kon användes
till skällor. Skällan hade ingen
iärskild uppgift att göra, men där
skällan härdes där vara inte så andra
djur en långt borta, och då skällan
togs på gå mat hemmet på de som
andra efter. Skällan var en plät eller
en blandning av näring så det var
stor skillnad på skällan som olika
skällor. Skällan hängde antingen i en
blän, läderrem eller ett bälte av kalle
på kon så de som gick eller betade använde
skällan nästan jämt så vara djuren lilla
att pissa. Om vintern hängde den
på en kung i fästet. Inom fjällen
blev allmänt använda, byggdes
en nästan rindbrätt gräs som jästas
i väggen med tränaglar denna gräs

användes till att hänga olika saker på
och användes för krig.)
Skällarna tillverkades av råskilda
persanen och såldes på marknaden nytt
plåtne och tillverkades för dessa
trakter till största delen i Gällberg.
Häde och Valbyen har inte förkunnat
i dessa trakter utav vid intaka tillfällen
men däremot vaktprag för att vakta vinen.
Östergingarna varade från den 14 juni i
sänge tills prästen kom på allvar
om hästen. Djuren vara inte inne
utav de de mjälkade sedan släpptes
dem ut igen men på hästen så det
blev alla nätter jingva korva stannat
inne om nättarna, ungdjuren jingva
däremot gå ut tills de släpptes in
för vintern. Vatten från i regel

i de flesta biter pågor. Där fann vi
måttar som gärdde att mjölken blev som
långmjölk, sej så att man kunde draga
länga trådar av mjölk från mjölkstatet.
På roga har fästes knappar på hornen,
och på dem som vill gå över stängsken
hängdes en bred bräda över pannan
med ett bakken av hornen, som skyddade
för ögonen, på min hängdes en stor
träskulle mellan pannans nedre och
övre avskuren eller askia. Träskulle
på tvären, på färon användes bitar
av hart fäst i panna och bakken vid
samma sida mellan klävar och lättklävar
Utarrangering av djur har vi sett förskannat
i rustade fall men av orsaken kan jag
inte yttra mig.
Här i denna triaktus har inte någon

är till specialiserat sig på uppfostran
av slaktjur påskår på de första årtionden.
Därmed förs det de som köpta upp
enstaka djur och samlade ihop dem
för att driva dem till något marknad
och sälja dem igen. Senare var det
i regel ägaren till djuren som tog
inäg till marknaden för att sälja
eller byta. För naturmarknaderna
vara i regel de platta där djuren
sälles eller köptes ända till in på
1900-talet, då det kom slaktare till
som köpte som köpta upp djur
slaktade och åkte omkring med häst
skuts i byggnaden och sålde kött och
fläsk samt köpte på torg om
torrdagarna som vara torg dagar
i denna byggnaden så.

De mest betydelsefulla kreatursmarknaderna vara i dessa trakter. Kristianstad andra onsdagen i varje månad, Hultspalm första tisdagen i varje månad. De sammanlöpades ihop och en man kunde således med endast nio eller tio kor, den 3 och 4 mil långa vägen till marknaden. För när här för mindre kreatursmarknader i glimväcka och Torsdagen i april och oktober, Länshög första helgona fredagen i april, juni och oktober, Örsby första fredagen i maj, augusti och oktober. Hillerberg sista tisdagen i maj och augusti. anständer till dessa platser varierade mellan 1 och 2 mil. Detta år 1894 års uppgifter om storslagdagar så handel mest

kar och hästar äger rum.
På sina marknader kunde det göras ganska
sinnlig till ikländ, här äro och drabs
ungdomen spelade musspel och bergsk.
och elad i skuggan och nysade samt äro
marknadskorare. In äldrar gingo av och
taga sig en blund av med hand
fick på sig tynda på sinne de äro
en nyintäkt väring eller värdar
och så var det afärerna med afären
der var i resten med domstol till
mitt på dagen. Här kunde göras höst
hora och driliga afärer, en som var
närlagsad att säga för att på pängarna
eller en annan som häfte ett läligt
djur till häst på sin grund av
spritan. Frevaturshandlarna höll
för det mesta ihop och kunde de vara

någon så bodde de inget annat dit.
 Här är några namn för åkrar och
 ängar kända ur lantmätarens
 protokoll vid delningen av Daryns
 gårdens delning i Glimåkra år 1838.
 Åkrar, Föderväng, Bräsna-lyckan,
 Ringen, Tillingåker, Torpåker,
 Håba Ståh, Östraåker, Håra-lyckan,
 Lidåker, Boven, Staråker, Fluvudet,
 Jakålan, Surlagg, Humlityckt.
 Håbag-lyckan samt Östra bycke.
 Hör ett par förklaringar. Jakålan utmanas
 som allålan och Bräsna-lyckan.
 utmanas som Lingen-lyckan.
 (Håran) Lingen och Toråker.
 Surlagg är en naturgrus kant
 av en moss intill en åker.

Gå här ni sägra namn på ångor.
Dragarångrin, Åkroben, Narsång,
Höletång, Hasselång, Håggkullen,
Guanarsång, Åkroben, Flintalyckan,
Basarnarbet, Dyrgebaden, Måka-
hagen, Vårhage, Gatång,
Sundantagsån, Högång, Lidder,
Hakakärret, Prästång, Leckbacken,
Hillingeång, samt Fålhagen.
~~.....~~ ägaren till ~~.....~~
i Basarn är given Basarn och vilken
jag fått lämna in del handlingarna på
anskrift.

Vi har talat om hagar, ångar och åkrar
men vi har ännu fårahagar kvar eller
som vi säger här i Gäringe Fåramarken
där har så gott som sämmanit från byggdes
mer på ångan av 1900-talet var de som bodde
med mycket bet och hundvalpen
bevälst med en mycket vackra, då det
fanns på både på bondställen och i
Torp. 1917 och 1918 byggdes stora anläggningar
som på Lve och Tuggade med maskin-
till hänska, och på 1940-talet byggdes en
del till att elda i spisarna med.
Får en minskades betydligt att fåtal är
in på 1900-talet.